

Strategisch plan Prinsenstichting 2021-2024

1) Inleiding

Prinsenstichting biedt al ruim veertig jaar lang zorg en hulp aan mensen met een verstandelijke beperking in Purmerend en omgeving. In die periode is niet alleen de samenleving, maar ook onze blik op mensen met een verstandelijke beperking - en daarmee de zorg - veranderd.

We weten meer, we kunnen meer en we doen steeds meer. Door screening tijdens de zwangerschap komt een aantal syndromen minder voor. En mensen met een verstandelijke beperking leven langer dan vroeger. Aan de andere kant is de samenleving ingewikkelder geworden. Mensen met een lichte verstandelijke beperking raken daardoor vaker de weg kwijt. Sommige cliënten hebben langdurig intensieve begeleiding nodig om escalatie te voorkomen. Omdat iedere cliënt anders is, biedt Prinsenstichting steeds meer maatwerk.

Bij Prinsenstichting laten we cliënten voelen dat we er onvoorwaardelijk voor hen zijn. We vinden het belangrijk dat zij zich veilig en geliefd voelen. En sinds 2015 staat de 'driehoek' van cliënt, verwant en begeleider centraal. Alle zorg wordt vormgegeven in samenspraak tussen deze drie partijen.

Deze uitgangspunten hebben ervoor gezorgd dat Prinsenstichting in de regio wordt gezien als expert in het bieden van complexe zorg. Omdat die zorg met de jaren steeds complexer wordt, onderzoeken we sinds 2019 wat dat betekent voor de koers van Prinsenstichting. We kiezen ervoor om ons niet te laten verrassen door de ontwikkelingen, maar om de complexe zorg te omarmen en te bekijken welke consequenties dat heeft voor onze organisatie en de mensen die hier werken. In 2020 zijn we begonnen met de uitwerking van die koers. Dit strategisch plan is daarvan het resultaat.

2) Missie, visie, positionering

De missie en visie voor Prinsenchichting zijn in 2015 vastgesteld. Deze vormen nog steeds een goede basis voor de strategische koers.

Missie

Prinsenchichting levert behandeling, begeleiding en zorg aan mensen met een verstandelijke beperking in Noord-Holland, met nadruk op Zaanstreek-Waterland. Daarbij richten we ons op mensen met een complexe zorgvraag.¹

Visie

Iedereen kan een zinvolle plek in de samenleving hebben, een zinvol leven leiden en burger in de samenleving zijn. De ontwikkeling van cliënten én medewerkers is de kern van onze visie. De titel van onze ondersteuningsvisie is daarom: *Van jou wil ik leren*.

- Ontwikkelen is het continuüm (de rode draad) voor cliënten, medewerkers en organisatie, en
- Die ontwikkeling kan alleen worden bereikt als we van elkaar willen leren.

Ambities daarbij zijn te vatten in 4 uitspraken:

- *Zinvol leven* voor de cliënt, waarbij wij uitgaan van een plezierig leven als burger in de samenleving met zo veel mogelijk eigen regie.
- *Zinvol werk* voor de medewerker, omdat wij geloven dat een optimale bijdrage leveren alleen mogelijk is als je werk ertoe doet.

En ondersteunend daaraan willen we een:

Deskundige partner zijn, omdat wij erin geloven dat samenwerken onze positie en daarmee die van de cliënten versterkt.

- *Solide organisatie* zijn, omdat dit een voorwaarde is om de continuïteit van zinvol leven en zinvol werk waar te maken.

Organiseerprincipes

In 2015 zijn ook onze organiseerprincipes vastgesteld. Dit zijn basisafspraken over de manier waarop we ons organiseren en waarop we samenwerken:

- Prinsenchichting organiseert het werk, gedreven vanuit onze visie
- We werken vanuit de kleinst mogelijke eenheid: de driehoek cliënt-verwant-medewerker; in deze relatie wordt de zorg vormgegeven
- De driehoek krijgt optimale regelruimte om de zorg te organiseren, dus regie om de cliënt een regie op locatie
- Er zit niet meer dan één hiërarchische laag tussen werkvloer en directeur

¹ Wat een complexe zorgvraag is, wordt in hoofdstuk 3 toegelicht.

- Voor cliënten blijven wonen, werken en vrije tijd zoveel mogelijk in één hand
- We zijn transparant in vraagstukken en overwegingen
- We werken met zelforganisatie als middel om de regie zo laag mogelijk te houden
- Zelforganisatie kan alleen als middelen, kennis en informatie beschikbaar zijn
- We organiseren de zorg gericht op doelgroepen, pas in tweede instantie regionaal Dit versterkt de focus en biedt medewerkers de kans om zich te specialiseren.

De kennis die we ontwikkelen en opdoen, delen we intern, in de kennisplatforms en regionaal met anderen.

Doelstelling op middellange termijn

De overheid wil gespecialiseerde zorg die nodig is voor een relatief klein deel van de bevolking zo organiseren dat de kennis gebundeld wordt en waar mogelijk ook uitgevoerd wordt in gespecialiseerde instellingen. Voor de gehandicaptenzorg betekent dit dat instellingen die intensief complexe zorg geven, kennis moeten gaan bundelen. Instellingen die die zorg niet of minder vaak geven, kunnen dan ook hulp krijgen van die gespecialiseerde instellingen. Deze koers wordt de komende jaren uitgewerkt voor o.a. ECB+ en LVB+. Dit zijn cliënten met een complexe zorgvraag, waarvoor wij dé aanbieder willen zijn.

De verbinding tussen de strategische keuze van Prinsenchurching en deze externe ontwikkeling was snel gelegd. Prinsenchurching kiest ervoor een expertisecentrum te zijn voor de regio Noord-Holland voor mensen met een verstandelijke beperking, die een zeer intensieve zorgvraag hebben.

Dit is een doelstelling die we in een aantal stappen zullen realiseren. Het gaat daarbij om de herinrichting van ons primaire proces, maar ook over het innemen van een positie in het werkveld, initiatieven ontplooiën op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en het delen van kennis en expertise met collega-instellingen.

In dit strategisch plan worden deze stappen in grote lijnen vormgegeven. In de jaarplannen wordt verder ingezoomd op de stand van zaken en de volgende stappen.

3) Expert in complexe zorg

Voor alle cliënten met een complexe zorgvraag biedt Prinsenchurching een passend antwoord op het gebied van behandeling, dagbesteding, begeleiding en wonen.

We merken dat steeds meer mensen met een complexe zorgvraag een beroep op ons doen. Prinsenchurching is meegegroeid met deze vraag en heeft zich gespecialiseerd in complexe zorg. De buitenwereld laat ons weten dat wij dat goed doen. Daar zijn we trots op!

De overheid vindt het belangrijk dat de kennis over begeleiding en behandeling van mensen met een complexe zorgvraag wordt gedeeld. Van organisaties als Prinsenchurching wordt verwacht dat zij cliënten goed opvangen en ervoor zorgen dat zij een zo normaal mogelijk leven kunnen leiden. Om ook de komende jaren de best mogelijke zorg te kunnen bieden, willen wij wat we al goed doen verder ontwikkelen, steviger uitbouwen en naar buiten uitdragen.

Wat is complexe zorg?

Bij mensen met een verstandelijke beperking en een complexe zorgvraag is sprake van een combinatie van verschillende problemen die zich uit in (ernstige) gedragsproblemen. Hun gedrag ontstaat in de wisselwerking met hun omgeving en is vaak onvoorspelbaar. Deze problemen verminderen de kwaliteit van leven van de persoon zelf of dat van anderen.

Bij cliënten met een verstandelijke beperking en een complexe zorgvraag is er sprake van multi-domeinproblematiek (combinatie van somatische, psychische/psychiatrische, sociale en/of systemische problematiek) die zich uit in (ernstige) gedragsproblematiek. Het gedrag ontstaat in de wisselwerking tussen de persoon en zijn omgeving en is vaak onvoorspelbaar in het verloop. De problematiek vermindert de kwaliteit van leven van de persoon en/of dat van anderen.

Bij complexe zorg is er sprake van specialistische behandeling en begeleiding/verzorging, op basis van multidisciplinaire (domeinoverstijgende) samenwerking. Tijdens het leven van de cliënt kan de behoefte aan complexe zorg toe- en afnemen. Voorwaarde voor het leveren van complexe zorg is het vermogen om de soort en intensiteit van zorg af te stemmen op de behoefte van de cliënt.

Complexe zorg is kennis-, arbeids- en kostenintensief.

Focus

Bij Prinsenchurching valt minimaal 80 procent van de cliënten die bij ons wonen onder de noemer 'complexe zorg'. Daarbinnen is een kleine groep die 'intensief complexe zorg' nodig heeft. De verwachting is dat dit aantal de komende tijd zal toenemen. Op onze wachtlijst staan geen cliënten meer met een 'eenvoudige zorgvraag'. Door ons te concentreren op complexe zorg stellen we onze expertise voor deze doelgroepen veilig voor de komende jaren.

Wat betekent dit voor de overige cliënten?

Niet alle cliënten die bij Prinsenstichting wonen, hebben een complexe zorgvraag. Een cliënt woont meestal levenslang in een woning van Prinsenstichting of met onze ondersteuning in de eigen woning. De behoefte van de cliënt en de complexiteit van zijn zorgvraag wisselen in de loop van het leven. Als wij in staat zijn om de juiste begeleiding en ondersteuning te bieden, is het effect vaak dat de complexiteit lijkt af te nemen. De huidige cliënten kunnen bij ons blijven wonen. Tenzij blijkt dat zij een vorm van wonen of begeleiding nodig hebben die wij niet kunnen bieden. In dat geval zoeken wij naar een zorgaanbieder waar de cliënt beter op zijn plek is.

Stip op de horizon

Prinsenstichting is zich aan het ontwikkelen tot een gespecialiseerde instelling. Een maatwerk-organisatie die kennis ontwikkelt en deelt. We haken aan op externe ontwikkelingen door een expertisecentrum te zijn voor mensen met een verstandelijke beperking, die een complexe zorgvraag hebben. De kennis die we opdoen, is ook bruikbaar voor de andere doelgroepen die we in huis hebben.

Belangrijk daarbij is dat we de doelgroepen, onze interventies en methoden goed beschrijven. Welke begeleiding en behandeling is specifiek voor deze doelgroep nodig? Vervolgens worden scholing en multidisciplinaire samenwerking onder de loep genomen: wat kan daar nog aan verbeterd worden? Dit betekent voor medewerkers dat zij zich kunnen verbinden aan één of meerdere doelgroepen en hun scholing en loopbaan daarop kunnen afstemmen.

We gaan door op de ingeslagen weg wat betreft (wetenschappelijk) onderzoek: kennis ontwikkelen en delen met andere instellingen. Prinsenstichting werkt nu al met andere instellingen samen. Die banden zullen we de komende jaren verstevigen.

Hoe komen we daar?

Het plaatsen van een stip op de horizon betekent niet dat je daar al bent. De stappen die we moeten zetten, vragen om sturing, bijsturing en samenwerking. Zowel in de teams in het primair proces, als in de ondersteunende teams, tussen primair proces en ondersteuning, in de regioteams en tussen de regioteams onderling en met management en directie. Deze samenwerking is gebaat bij een open, lerende, onderzoekende en nieuwsgierige houding.

4) Samen Merkbaar Beter

Prinsenchting is onderdeel van zorggroep De Opbouw. Deze groep bestaat uit drie organisaties die zorg verlenen aan mensen met een verstandelijke beperking en ouderen in Noord-Holland, Utrecht en Gelderland. De organisaties in De Opbouw - Prinsenchting, Zideris en Silverein - hebben gezamenlijke ambities geformuleerd op basis van de meerjarenplannen van de organisaties. Bij de uitwerking hiervan is gekozen voor een herkenbare ordening waarin de verbinding tussen de zorg en de ondersteunende diensten zichtbaar is. Aan de hand van deze thema's worden de komende jaren ook de jaarplannen van Prinsenchting samengesteld.

Zorgontwikkeling

Zorg is steeds in ontwikkeling. Speerpunt voor Prinsenchting is de keuze om zich te richten op complexe zorgvragen.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Doel is het binden en boeien van medewerkers en het bieden van de juiste randvoorwaarden voor vitaliteit en werkplezier. En medewerkers in staat stellen om steeds mee te bewegen met de ontwikkelingen en opgaven die zij tegenkomen in de zorg.

Zorgtechnologie

Technologie is niet meer weg te denken uit de zorg. Het voegt kwaliteit toe en ondersteunt de strategische doelen. Domatica en technologische innovatie zijn belangrijke thema's voor Prinsenchting.

Anders Opbouwen

De functionele aansturing van de ondersteunende organisatieonderdelen ligt bij de zorgorganisaties en de hiërarchische aansturing op groepsniveau. We organiseren gezamenlijk en je werkt waar je nodig bent. Voor Prinsenchting wordt ook de ondersteuning van de regioteams uitgewerkt.

Duurzame woon- en leefomgeving

Kwaliteit van wonen betekent een omgeving waarin cliënten veilig kunnen wonen en werken. En een duurzame omgeving, volgens de doelen van de *Green Deal Duurzame Zorg*. We willen meer doen dan wet- en regelgeving voorschrijft, maar zijn geen koploper in duurzaamheid.

Extern partnerschap

Externe partners dragen bij aan realisatie van onze doelen. We onderzoeken wie met welke partner contact heeft en hoe we hen willen betrekken; vanuit Prinsenstichting en de zorggroep.

5) De doelen voor 2024

Prinsenstichting wil in 2024 een expertisecentrum zijn voor de regio Noord-Holland voor mensen met een verstandelijke beperking, die een zeer intensieve zorgvraag hebben. Om dat te realiseren, moeten we aan een aantal criteria voldoen. Het gaat daarbij om:

- Het initiëren en deelnemen in wetenschappelijk onderzoek
- Het delen van kennis intern en met andere instellingen
- Het bieden van begeleiding aan cliënten uit de doelgroepen, die bij andere zorgaanbieders niet meer terecht kunnen
- Het openstaan voor intensieve kwaliteitscontrole

Daarnaast is er een aantal andere zaken waaraan we willen en moeten werken om ook echt te kunnen zeggen dat we een expertisecentrum zijn.

Overigens zijn ons doel om expert te zijn in complexe zorg en het worden van een expertisecentrum nauw met elkaar verweven. Ook de overige doelgroepen die wij in huis hebben, verdienen het dat wij ons optimaal voor hen inspannen, hen steeds beter leren kennen door onderzoek te doen en de kennis die we opdoen, te gebruiken in de zorg en te delen met anderen.

6) Medezeggenschap en participatie

In het werk van Prinsenstichting vormt de driehoek van cliënt, verwant en begeleider de kern. Met daaromheen het regioteam, de ondersteunende diensten en directie, en als buitenste schil zorggroep De Opbouw. Vanuit die inrichting is participatie geborgd op het belangrijkste en diepste niveau: de driehoek. Daar participeren cliënt en verwant in gelijkwaardigheid met de begeleider, de eerste vertegenwoordiger van Prinsenstichting. De schillen daaromheen zijn erop gericht de driehoek zo goed mogelijk te laten functioneren in het belang van de cliënt.

Veel van onze cliënten wonen in groepen met elkaar. In die groepen vindt de volgende laag van zorg plaats: de organisatie van het dagelijks leven, het besteden van de middelen, het inzetten van de medewerkers, het opbouwen van het dag- en nachtritme en de sociale interactie tussen cliënten onderling. Ook op dit niveau is het belangrijk dat cliënten en verwanten betrokken worden bij belangrijke besluiten.

Op het niveau van de regio en dat van Prinsenstichting als geheel, is participatie door medewerkers, cliënten en verwanten ook van groot belang. Voor de ontwikkeling van de organisatie zoals die in dit plan staat beschreven, hebben we iedereen nodig. Dus niet alleen de formele onderdelen als Ondernemingsraad, Cliëntenraad of Medezeggenschapsraad, maar ook alle andere betrokkenen. We dagen onszelf uit om, vanuit de geest van de Wet op de Medezeggenschap van Cliënten in Zorginstellingen, op alle niveaus inspraak, participatie en waar nodig formele medezeggenschap tot stand te brengen.

Dat vraagt van het management van Prinsenstichting een alerte houding bij nieuwe ontwikkelingen, met vragen als:

- Hoe betrek ik de betrokkenen hierbij?
- Heb ik cliënten en verwanten voldoende gelegenheid gegeven om mee te denken?
- Weet ik voldoende wat medewerkers nodig hebben om deze ontwikkeling door te maken?
- En zo nee: hoe zorg ik dat ik dat wel weet?

Dat alles vanuit het motto: alleen ben je sneller, maar samen kom je verder.